

ABSTRAKT

K udržitelnému rozvoji chráněného území jsou účastníci environmentálního managementu schopni přispět prostřednictvím organizované kooperace vyžadující komplexní přístup. Proto identifikace a klasifikace postojů nebo vztahů začleněných partnerů je velmi žádoucí stejně jako definování příslušných faktorů ovlivňující jejich smýšlení směrem k existenci příslušného chráněného území. Mezi obvykle popisované proměnné vysvětlující představy jedinců o chráněném území náleží věk, dosažené vzdělání, lokální a ekologické vědomosti a zaměstnání.

Předkládaná práce se zaměřuje na rezidenty Národních parků Krkonoše, Podyjí a Českého Švýcarska, kde monitoringy jejich mínění probíhaly systematicky počínaje rokem 1999 a to prostřednictvím autorského kolektivu pod vedením školitele. Během čtyř blokových dotazníkových šetření v 19 obcích dotčených managementem příslušného národního parku bylo získáno celkem 469 údajů. Analýza dat chi-kvadrát testem a ordinální logistickou regresí charakterizovala signifikantní vztahy mezi vybranými demografickými, environmentálními, sociálními, ekonomickými a institucionálně-politickými indikátory. Příznivé či nepříznivé stanovisko respondenta k existenci národního parku významně ovlivňuje jejich věk ($p_{\chi^2} = 0.026$), hodnocení režimu ochrany přírody národního parku ($p_{\chi^2} = 2.391 \times 10^{-10}$), obecné povědomí o dotačních programech ($p_{\chi^2} = 0.019$) a kvalita hodnocení činnosti správy národního parku jako úřadu ($p_{\chi^2} < 2.2 \times 10^{-16}$).

Možný potenciál navazujících výzkumů názorů místních obyvatel je stanovení klíčových subjektů současného managementu národních parků, zhodnocení a případné korekce jejich lokalizace v adekvátní sociální síti.

Klíčová slova: environmentální management, udržitelnost, národní parky, postoje místních obyvatel, Krkonoše, Podyjí, České Švýcarsko.